

# टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : एप्रिल/मे- २०२५

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- प्राचीन भारताचा इतिहास (मौर्यकाळ ते इ.स. १२००) (HC-401)

दिनांक: ३०/०४/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. दक्षिण भारतामधील सत्तांची माहिती लिहा.
२. गुप्तकालीन सामाजिक व आर्थिक जीवनाची माहिती लिहा.
३. पाल, प्रतिहार, राष्ट्रकूट संघर्ष याचा आढावा घ्या.
४. सम्राट हर्षवर्धन याच्या कामगिरीचा आढावा घ्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. सातवाहनकालीन सामाजिक, आर्थिक जीवनाची माहिती लिहा.
२. गुप्त सत्तेच्या व्हासाची कारणे स्पष्ट करा.
३. वाकाटकांचे राजकीय व सांस्कृतिक योगदान लिहा.
४. पल्लव घराण्याचे वाङ्मय व कला क्षेत्रातील योगदान
५. संगम कालखंड म्हणजे काय ते सांगून संगम कालखंडातील साहित्याचा आढावा घ्या.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. संगम काळातील पांड्यसत्ता
२. समुद्रगुप्त याची कामगिरी
३. चालुक्यांचे योगदान- शिक्षण, कला, वाङ्मय
४. मौर्य साम्राज्याच्या व्हासाची कारणे लिहा.

## **Translation in English**

### **Sub: History of Ancient India (Mauryan Period to 1200 AD) (HC-401)**

---

**Instructions:** Attempt all questions.

---

**Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)**

1. Write information about the Dynasties.
2. Write information about the social and economic life in Gupta Period.
3. Review the Pal-Pratihara-Rashtrakuta Conflict.
4. Review the achievements of Samrat Harshavardhan.

**Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)**

1. Write information about the Social and economic life of Satavahana Period.
2. Explain the causes of the decline of Gupta dynasty.
3. Write the cultural and Political contribution of Vakatakas.
4. Write the contribution of Pallava dynasty in the field of art and literature
5. What is Sangam period? Explain the Sangam Literature.

**Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)**

1. Pandyan Power in Sangam Period
  2. Achievements of Samudragupta
  3. Contribution of the Chalukyas - Education, Art, Literature
  4. Causes of Decline of Maurya dynasty
-